

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 3 maj 1916 kl. 11 f. m.

Memorial med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 22 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skyddskoppypning, dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 127 och 128 §§ i strafflagen för krigsmakten den 23 oktober 1914, dels ock åtta i förstnämnda ämne väckta motioner.

Närvarande: herrar Alexanderson, Gezelius, Stärner, greve Spens, Dahl, Hult, von Sydow, Permansson, Schotte, Persson i Norrköping, Gustafsson i Örebro, Borg, Holmdahl, Igel, Lindqvist i Kosta och Lorentzon.

I utlåtande nr 22 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition nr 32 med förslag till lag om skyddskoppypning, dels Kungl. Maj:ts proposition nr 33 med förslag till lag om ändrad lydelse av 127 och 128 §§ i strafflagen för krigsmakten den 23 oktober 1914, dels ock med anledning av förstnämnda proposition väckta motioner, hemställde lagutskottet, 1:o) att riksdagen måtte antaga förslag till lag om skyddskoppypning med den lydelse, utskottets berörda utlåtande innehöle, 2:o) att Kungl. Maj:ts proposition nr 33 måtte av riksdagen bifallas, samt 3:o) att de i ärendet väckta motionerna, därest de icke kunde anses besvarade genom vad utskottet sålunda hemställt, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren bifallit utskottets hemställan, varemot andra kammaren, med bifall till samma hemställan i övriga delar, för sin del beslutat följande tillägg till 2 § av utskottets förslag till lag om skyddskoppypning:

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 9 saml. 25 häft. (Nr 33.)

»Ympningsplikt enligt 1 mom. föreligger icke i de fall, att den, som är ansvarig för barns befordrande till ympning, inom tiden för ympningspliktens fullgörande vid personlig inställelse, i Stockholm hos överståthållareämbetet, i annan stad hos magistraten och på landet hos kronofogden eller länsmannen i orten, avgivit skriftlig försäkran på heder och samvete, att han anser skyddskoppymningen kunna medföra skada för barnets hälsa, därjämte bifogande intyg av tjänsteläkare inom distriktet, att han vid personlig inställelse med denne rådgjort om sina betänkligheter.»

Den sålunda uppkomna skiljaktighet i kamrarnas beslut har utskottet ansett böra sålunda sammanjämkas, att i stället för nyssberörda, av andra kammaren antagna tillägg i 2 § införes i 5 § såsom 3 mom. det stadgande, som därstädes finns i Kungl. Maj:ts förslag i ämnet upptaget, dock med de jämkningar i andra stycket, att där omförmälda ansökan må göras sist under det kalenderår, då barnet fyller fem år, samt att personlig inställelse och utredning rörande till stöd för ansökan åberopade skäl må på landet ske jämväl hos länsmannen i orten.

Utskottet får alltså hemställa,

att kamrarna, med frånträdande av sina förut fattade beslut, första kammaren i fråga om 5 § och andra kammaren i fråga om 2 och 5 §§ i lagen om skyddskoppymning, må antaga följande lydelse av dessa paragrafer:

2 §.

Barn skall undergå skyddskoppymning senast under det kalenderår, då det fyller sex år.

5 §.

1 mom. Ympningsplikt enligt denna lag föreligger icke beträffande den, som förut haft smittkoppor eller som tre gånger eller någon gång efter början av de närmast föregående fem kalenderåren här i riket undergått vederbörlig skyddskoppymning.

2 mom. Från skyddskoppymning skall den undantagas, som vederbörande ympare å ympnings- eller besiktningsmöte eller eljest vid av honom företagen undersökning finner till följd av sjukdom eller sjukdomsanlag eller allmän svaghet kunna komma att erhålla men av

ympningen eller beträffande vilken i sådant hänseende företes intyg av tjänsteläkare.

Undantagande från ympning gäller för ett år i sänder. Om efter nämnda tid ympningsplikt föreligger och förlängt undantagande från ympning sökes, skall undersökning ånyo ske eller nytt läkarintyg företes om förhållande, som förut nämnts.

Undantagande medges i fråga om ympningsplikt enligt 3 § a), b) eller c) eller 4 § tredje stycket av vederbörande chef, i fråga om ympningsplikt enligt 3 § e) av direktören för anstalten samt eljes av vederbörande ympare.

3 mom. Säger sig någon, som är ansvarig för barns befordran till ympning enligt 2 §, hysa farhåga för att ympningen skall för barnet medföra ohälsa, som ej är blott tillfällig, och måste det med hänsyn till av sökanden förebragta omständigheter antagas, att sådan farhåga har sin grund i personlig erfarenhet om något fall av dylik ohälsa, som inträffat i samband med ympning av barn, må, i den ordning nedan sägs, barnet undantagas från ympning enligt nämnda §.

Den, som av nu nämnd anledning vill hava barn undantaget från ympning, göra skriftligen ansökning därom hos medicinalstyrelsen senast under det kalenderår, då barnet fyller 5 år. Innan ansökningen göres, åligger det sökanden att personligen inställa sig i Stockholm inför överståthållarämbetet, i annan stad inför magistraten och på landet hos kronofogden eller länsmannen i orten samt förebringa utredning angående skälen för sina betänkligheter mot ympningen. Protokoll skall föras över vad vid sökandens inställelse förekommit, och har sökanden att vid sin ansökning foga utdrag av detta protokoll.

Finner medicinalstyrelsen vid prövning av ansökning, som rätteligen skett, sådana skäl icke vara förebragta, att undantagande från ympning må meddelas, har styrelsen att underställa ärendet Kungl. Maj:ts prövning.

Stockholm den 2 maj 1916.

På lagutskottets vägnar:

NILS ALEXANDERSON.

Reservation

av herrar *Gezelius, Dahl, von Sydow, Permansson* och *Holmdahl*, vilka anför:

Utskottets sammanjämningsförslag innebär, att båda kamrarna skulle ena sig om den av Kungl. Maj:t föreslagna s. k. samvetsklausul med någon principiellt oväsentlig jämkning. I fråga om denna klausul har utskottet tidigare, efter att hava påvisat vissa brister i det kungl. förslaget, ytterligare enhälligt anför följande:

»Dessa brister, vilka för utskottet utgöra ett bestämt hinder för tillstyrkande av ifrågavarande bestämmelser, i det skick de framträda i det kungliga förslaget, hava vidare synts utskottet icke vara av beskaffenhet att kunna genom lämpliga modifikationer i någon mera avsevärd mån undanröjas. De torde nämligen väsentligen bero icke av ett mindre lyckligt genomförande av det fullföljda uppslaget, utan av en grundbrist, som vidlåder detta uppslag självt. Finner man upprätthållandet av tvångsprincipen vara ur allmän hälsovårdssynpunkt nödvändigt, men det oaktat tror sig böra låta en subjektiv uppfattning om vaccinationens skadlighet hos den för ympningsplikts fullgörande ansvarige grunda rätt till befrielse, så drives man antingen till en lösning, enligt vilken villkoren för befrielse i sakligt och formellt avseende ställas så stränga, att medgivandet ter sig såsom dels orättvist, dels skäligen värdelöst, eller ock till en lösning, som allvarligen sätter själva syftet med lagstadgat ympningstväng i fara att förfelas.»

Då dessa skäl mot den föreslagna klausulen allt fortfarande torde vara gällande, hava vi icke kunnat biträda utskottets förslag. Vi hava i stället ansett att, särskilt på grund av kända förhållanden rörande frågans behandling inom riksdagen, sammanjämningsförslaget åtminstone i huvudsak bort innefatta en inbjudan till andra kammaren att biträda första kammarens beslut i ärendet.